

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Nr. consist. 144 plen. 1883.

Cerculariu

cătră on. membri, clericali și mirenesi, ai
sinodului ordinariu și estraordinariu — elec-
toral al protopresbiteratului greco-oriental
Sibiu.

După ce din partea Ven. Consistoriu arhidie-
cesan s'au făcut în sensul legilor bisericesci dispo-
zițiunile de lipsă pentru întregirea definitivă a postului
de Protopresbiter al tractului Sibiului, și onorifica
missione, de a convoca și conduce sinodul proto-
presbiteral înmulțit pentru alegerea de Protopres-
biter prin ven. hotărîre consistorială dto 22 Ianu-
ariu a. c. Nr. 104 plen. s'a incredințat mie: am
onoare a convoca prin aceasta, în sensul „Instrucți-
unei pentru procedura la alegerea de Protopresbiter“
pre on. membrii ai sinodului protopresbiteral al
tractului Sibiului, ordinari și înmulțit: preoți și
mireni, la Sinodul electoral, ce se va ține
Martți 15/27 Martie la 11 oare a. m. în sala
cea mare a seminariului nostru archi-
diecesan Andreian din Sibiu pentru ale-
gera de Protopresbiter al tractului Si-
biului, ear' pre on. membrii ai Comitetului
protopresbiteral, preoți și mireni, la ședința
preconsultătoare prescrisă în lege pe Luni 14/26
Martie a. c. la 4 oare d. a. tot în sala semina-
rială premențuntă.

Actul acesta momental, conform prescrielor
legei și conform datorinței noastre creștinesci, se
va începe cu cultul dumnezeesc, ce se va
celebra în ziua alegerii la 9 oare dimineața
în biserica parochială din cetate în Si-
biu, după a cărui terminare va urma imediat
întrunirea sinodului electoral.

Sibiu 22 Februarie 1883.

Zacharia Boiu jun. m. p.,
comisariu consistorial.

Într'unirea alegătorilor în Sibiu.

Cu toate că timpul a fost pentru externi foarte
nefavorabil, concursul alegătorilor la într'unirea sau
conferența de eri anunțată în Nr. de Martți al foaiei
noastre*), concursul a fost așa de mare, încât sala

* În care s'a fost străcurat eroarea de 27 în loc de
„25 Februarie“ și „(9 Martie)“ a rămas cu totul netipărită.

dela „împăratul romanilor“ trebuia să fie de patru
ori mai mare, ca să încapă pe toți.

A fost o într'unire din cele mai imposante din
toate într'unirile parțiale. Să șicem minimul și nu
putem șice mai puțin de 2000. Erau alegătorii în
sală om de om, în galerii asemenea: în sală și
încăperile de lângă sala cea mare plin, galeriile
din afară și până jos în curte și în stradă o mul-
țime înădușitoare. Dacă era timpul mai favorabil
nici o sală din Sibiu nu ar fi fost în stare să în-
capă pe toți căți ar fi venit la într'unire.

Dl. G. Baritiu face propunerea de constituire
și adunarea l' proclamă de president, ear pe dd. D.
Comșa și Dr. Olariu de notari.

Presidentul ca să fie vădut și aușit a trebuit
să se suie pe o masă, de unde după un discurs de
introducere declară întrunirea deschisă.

N. Cristea cerënd cuvântul, se urcă ase-
menea pe masă, de unde face o scurtă espunere
istorică a situațiunei politice a românilor din Un-
garia și Transilvania, și închee cu următoarea pro-
punere de

„Rezoluțiune:

„Considerând, că în țările coroanei unguresci,
mai ales în Transilvania, între națiunile diverse,
parte în urma drepturilor avute, parte prin privilegiu
câștigate, au esizat dela început raporturi de drept,
pe picior de o egalitate conformă timpurilor, avënd
fie-care națiune, prin urmare și Români universi-
tatea sa ca organ politic;

„Considerând, că raportul acesta de drept în
princip nu s'a schimbat, ear' ce s'a schimbat a fost
numai abus de putere;

„Considerând că poporul român la 1848 a re-
clamat acel raport de drept pe bazele unei perfecte
îndreptățiri egale;

„Considerând, că însuși guvernul absolutistic din-
tre 1850 și 1860 cu tendențe germanisătoare, a
respectat simțământul egalității, îngrind că scoa-
lele naționalităților să fie în stare bună și unde
se vedea necesitatea intervenției organelor de atunci
energic spre scopul acesta, ferindu-se de amestecul
în autonomia bisericescă chiar și a bisericilor cu
autonomie neînarticulată în legi;

„Considerând, că în era așa numită Schmer-
lingiană raportul național din Transilvania a
fost restituit, și pe basa acestei restituiri, prin

legi sancționate, românii au fost rehabilitați în po-
sițiunea de națiune recunoscută cu biserici autonome,
în sensul egalei îndreptățiri a tuturor cetățenilor;

„Considerând, că la început, chiar și în era du-
alistică, s'au avut în vedere raportul egalității,
cu toate că națiunile se reduc la naționalități;

„Considerând că aceeași legislațiune, pentru asi-
gurarea naționalității române, a creat legi, care să
scutească autonomia bisericescă;

„Considerând însă, că de un timp încoace guver-
nul pune dinaintea legislațiunei proiecte feliurite
de legi, prin care atacă și vatămă raporturile ab
antiquo dintre popoarele Ungariei și Transilvaniei,
eludënd cu totul garanțiile asecurate prin articuli
de lege, cum sînt articuli IX și XLIV din 1868 și
tinșënd la maghiarisarea tuturor nemaghiarilor din
stat;

„Considerând, că de natura aceasta este și projec-
tul de lege privitor la scoalele medie, care se des-
bate acum în casa deputaților Ungariei, și prin
care se face ilusorie instrucțiunea secundară națio-
nală pentru naționalitățile nemaghiare, prin urmare
și pentru Români,

„Alegătorii Români din ținutul Sibiului declară:
„Vēdënd, că proiectul din cestiune, care ar trebui,
după firea lucrului, să aibă în vedere numai cultura,
este infiltrat de șovinismul maghiarisărei, căci trep-
tat voiesce să facă din nemaghiarii din Ungaria și
Transilvania, prin urmare și din Români, material de
asimilațiune;

„Vēdënd, mai departe că prin asemenea proiect
se declară tocmai din partea organelor chemate
a susținē pacea, liniscea și ordinea în stat, resboiu
esistență naționalităților nemaghiare din Ungaria
și Transilvania, care resboiu, într'un stat poliglot
ca al nostru, nu poate avē altă consecență decât sigura
ruinare a tuturor popoarelor: **protestează sus
și tare** în contra proiectului de lege privitor la
scoalele medie, ca în contra unui atentat al baselor,
pe care s'au constituit raportul popoarelor din Un-
garia și Transilvania, ca în contra isvorului de ne-
fericire pentru toți locuitorii, de pe teritoriul coroa-
nei unguresci, și în fine ca în contra unui act ne-
patriotic.“

Primindu-se propunerea între aclamațiuni cu
unanimitate,

Presidentul declară într'unirea de închisă și
alegătorii părăsesc în ordine esemplară sala.

Atâta partea pragmatică a afacerii, asupra că-
rei de astădată, din lipsă de spațiu, ne vedem siliți

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare 21).

Drăgălașa contesă Margareta îl încânta tocmai
prin firea ei sinceră sub toate împregiurările. Ne-
greșit, domnișoara Potin o crescuse foarte bine con-
servându-o naturală și spontană. Ea se făcu lui Cri-
stiano de tot plăcută refuzând a bē vin. Cristiano
avea prejudeții.

Până ce lumea povestea și ridea împregiurul
lui Stangstadius, a cărui masă nemișcată și pururea
încărcată, devenise centrul și țința glumelor malițio-
ase, care însă nu-l atingeau nici decăt, Margareta
putu spune lui Cristiano, cu ton de confidență, care
nu-i dispăcea, precum ușor este de creșut, că mă-
tușă-sa s'a schimbat cu totul față cu ea, și că în
loc de a o ocări, ea i-a vorbit cu blândetă.

— Trebuie că baronul, continuă ea, nu i-a spus
cum l'am vêtămat, sau, sciind aceasta, ea și a schim-
bat planul pentru scopurile sale: destul că eu rēs-
pir, de oare ce baronul nu se mai prindē de mine,
și, de m'ar ocări mătușă mea mâne sau de m'ar tri-
mite să mă pocăiesc în singurărata dela Dally, eu

am să-mi petrec în astă noapte și să uit toată măh-
nirea. Dar, eu voiesc să joc și să sar, căci închipu-
eșteți, domnule Goefle, acesta este balul cel dintăiu
în viața mea și că n'am jucat până astăzi, decăt în
odaia mea cu buna Potin. Eu mor de dor să mă
încerc în public, dară tot o dată mă tem că voi
fi stângace și mă voi încurca în figurile contra-
danțului frances. Ar trebui să găsec pe cineva obli-
gent destul să-mi ajute și să mă conducă.

— Aceasta n'ar fi anevoie de gāsīt, rēspunse
Cristiano, și dacă te încreși în mine, eu îți rēspund
că vei juca, ca și când ai fi fost la o sută de baluri.

— Bine, eu primesc cu mulțămire. Să așteptăm
până la meșul nopții. Să organizăm apoi cu domnii
și cu domnișoarele care sînt aici, un mic bal par-
ticular, într'un capēt al galeriei, și poate că mătușă
mea, care joacă în salonul cel mare cu personagele
cele mai ilustre din țeară nu va observa repede
vindecare a scriinturei mele.

Cristiano continuă a conversa una alta cu ama-
bila copilă, și, ceva încaldit de Champagne, veselia
i se prefăcu fără voie în sentimentalitate, precând
un nume, rostīt cu glas sonor tocmai lângă el, îl
făcu să tresară și să se întoarcă repede.

— Cristiano Waldo? șise un ofițer tînēr cu
față sinceră și veselă; cine l'a vēdut? Unde este el.

— Da, în adevēr, esclamă Cristiano, sculân-
du-se, unde e Cristiano Waldo și cine l'a vēdut?

— Nimenea, replică cineva dela altă masă.

— Cine a vēdut vr'o dată fața lui Cristiano
Waldo și cine o va vedē vr'o dată?

— Dta nu lai vēdut, domnule Goefle? șise Mar-
gareta cătră Cristiano; nu-l cunosci?

— Nu! Cine este Cristiano Waldo acesta, și cum
de este imposibil ai vedea fața?

— Dar ai aușit vorbind de el, numele său te'a surprins

— Da, eu am aușit de el în Stockholm; însă
nu l'am prea băgat în samă, nu-mi aduc aminte.....

— Ei bine, maiorule, șise un locotenent tînēr, de
oare ce Dta cunosci pe acest Waldo, esplică-ne cine
este el, și ce face. Ea nu sciu încă nimica.

— Maiorul Larrison are să isbutească, șise Mar-
gareta. Eu atâtea am aușit spunënd despre Cristiano
Waldo, încăt promit înainte a nu crede nici un cu-
vânt din toate câte o să aușim.

— Cu toate acestea, eu sînt gata a jura pe
onoare că n'am să spun nimic ce nu sciu de bună
samă. Cristiano Waldo este un comic italian, care
umblă din oraș în oraș, înveselind populațiile cu
spiritul său amabil și cu veselia sa inalterabilă:
spectacolul său consistă...

— Aceasta o scim, șise Margareta, și noi mai
scim că el dă reprezentațiile sale odată în saloane,
de altă dată în cărcime, astăzi într'un castel, mâne
într'o colibă, luând dela cei avuți foarte mult și
jucând adeseori pentru popor gratis.

— Original, ciudat, șise Cristiano, un fel de
saltimbanc.

a nu ne estinde mai departe, dar asupra cărei vom reveni cu altă ocaziune.

Revista politică.

Sibiu, în 26 Februarie.

Telegramele foilor nemțesci de aici și raporturile dela foile din Budapesta, ne spun că desbaterea în casa deputaților Ungariei este foarte agitată. După ce dl. ministru Trefort a pus sasilor în perspectivă pericolul, ce îi așteaptă din partea românilor, vine dl. min. pres. Tisza și se plânge asupra sasilor că strică pe românii din ținuturile, unde locuiesc împreună. Care să fie morala contradicțiunii acesteia?

„P. N.“ într'un articol de fond cumpănesce atitudinea metropolitului sârbesc Angyelic, care într'un memorandum a aflat, că statutul elaborat de congresul sârbesc este anticanonice și se nisuesce a restitui toată puterea bisericească în mâinile ierarhiei, de altă parte cumpănesce primirea unei deputațiuni de membri ai casei deputaților de către min. pres. Tisza, cari înțeleg convocarea congresului întrerupt înainte de alegerea metropolitului, și e de părere că guvernul se spriginească pe Angyelic.

Conferența din Londra s'a amânat pe Sâmbătă. În Berlin s'a făcut schimbare în ministeriul de război.

Proiectul pentru scoalele medii în parlamentul Ungariei.

(Urmare.)

Ministrul de culte austriac a convocat în anul trecut o enquetă, în care bărbați de specialitate s'au exprimat în patru direcțiuni.

La scoalele medii din Germania poți distinge șese categorii: gimnasiu, progimnasiu, gimnasiu real, progimnasiu real, școală reală supremă și școală populară civilă, și aceste distincțiuni se manifestează în institute existente; și ca să nu ție mai mult, mă provoc la scoalele Belgiului și ale Franței, în cari încă există dualismul, — direcția umanistică și cea reală, tocmai după cum o distinge și comisia. Școala medie unitară față cu referințele actuale și după cum o consideră autorii opiniei separate, ar fi salt în întunecime, și la tot cazul un experiment a cărui rezultate n'am avut ocaziune să le vedem.

Un capitol al proiectului vorbește despre scoalele medii cu limba de propunere nemaghiară, și în privința aceasta se duce până la baza legii despre îndreptățirea naționalităților. Proiectul permite înființarea și susținerea scoalelor medii cu limba de propunere nemaghiară. Această dispoziție dă mari favoruri și garanții naționalităților din patrie, și față cu această concesie stă condiția, ca și limbei oficiale a statului să se dea atenție.

În privința aceasta se dispune în §. 7., că în institutele cu limba de propunere nemaghiară, să se propună limba maghiară ca studiu obligat. La aceste institute în classa VII și VIII limba maghiară să se propună ungueresce și esamenul de maturitate încă să se depună în limba unguerească. Toate celelalte ramuri ale învățământului, toate obiectele de învățământ să se propună în limba institutului respectiv. Singur numai aici se face excepție și se dă oare care favor limbei oficiale a statului. Și eu cred, că dacă respectivii vor judeca după drept,

consciincios și nepreocupat, nu vor afla esagerată această pretensiune, din contră o vor afla foarte justă. Acesta e minimul, ce poate pretinde statul în privința limbei oficiale dela institutele cu limba de propunere nemaghiară, pre când statul încrede liberei lor voie statorirea limbei de propunere. Mai ved oamenii mare gravamen și în ceea ce dispune proiectul cu privire la esamenul de maturitate. Mă provoc la §§. legii despre calificarea oficialilor publici, cari indigitează la esamenul de maturitate, ca la unele, ce dau calificare spre a pute dobândi și purta unele posturi. Dacă ar lipsi ori ce razim, și acesta singur îndreptătesce pe stat de a se ingera la esamenul de maturitate. Dacă nici unui stat în lume nu i-ar fi venit în minte să și reserve dreptul de controlă la esamenul de maturitate, pentru noi chiar și atunci ar fi aceasta neapărat de lipsă în referințele noastre speciale: și aceasta o vom face în forma cutare sau cutare, la tot cazul însă așa, ca să aibă efect. Fiindcă universitatea este institut de stat, e lucru rațional, că limba calificării profesorilor nu poate se fie decât cea maghiară. Dacă în proiect avem garanție pentru ridicarea nivelului învățământului în scoalele medii, aceasta este cea mai supremă, că adevărată diplomă și calificare profesorală numai la universitățile științifice maghiare se poate căpăta. Însă On. casă, aceasta ni se dificultează din punct de vedere al naționalității, ni-o dificultează, căci privește în ea forță, maghiarizare. Mai aduc contra acesteia și greutăți practice, însă în privința aceasta proiectul a provădit îngrijiri în două direcțiuni, mai întâiu pune un ciclu de 10, și sub durată acestuia candidații la profesură pot face esamenul de calificare la universitate și în altă limbă afară de cea maghiară; aceasta este concesie care în felul ei numai are păreche. În a doua direcție se ajută prin aceea, că în institutele cu limba de propunere nemaghiară, limba maghiară se pune între obiectele obligate, și astfel dacă acest proiect — ceea ce se dea Dumnezeu — va deveni lege — și legea va ave o viață de 10 ani, depunerea esamenului de calificare în limba maghiară nu va mai întâmpina greutăți.

Și cum că capitulul despre calificarea profesorilor a făcut oare care progrese, o recunoaște și opinia separată.

Și acest proiect face posibil și aceea, ce se aduce fără nici o basă ca gravamen, face posibilă cercetarea universităților din străinătate.

Cătră cei ce sunt decizi a ataca acest proiect din punct de vedere al autonomiei încă am câteva cuvinte, facă bine și mă asculte. (Să aușim) Nime, și mai ales din punctul de vedere al liberalismului, nu vrea să facă crimă contra autonomiei. (Întreruperi din stângă estremă; proiectul) aceasta nime nu o intenționează; căci ar fi păcat. (Aprobări din dreapta). Voim însă se dăm puterii statului dreptul de a pute trăi cel puțin minimal, și voim se 'l dăm în acea măsură, ca aceasta se nu fie spre paguba libertății publice; voim se 'l dăm în acea măsură, ca statul, care dela natura sa este supremul factor de cultură săși poată împlini chemarea sa măreață, etică, culturală. (Aprobări din dreapta în stângă estremă: Sermanul stat!) Binevoii și nu lăsați statul maghiar fără arme în lupta culturală; binevoii ai da mijloacele, ca el pe terenul cel mai îndreptățit, pe terenul culturii se poată asigura suprema-

ția națiunii, și se poată păzi interesele sale. (Aprobare din dreapta.) Căru stat dorim a-i da noi acest puțin drept de controlă? Doară vre unui stat străin urgisit necunoscut? republicei lui Cato, sau căruia? Statului maghiar. (Aprobări din dreapta.) A înmulți pe acest teren puterea statului însemnează a întări puterea națiunii (Adevăr! așa este! din dreapta.)

Din punct de vedere național se acuză națiunea maghiară și legislativa, că vrem se maghiarisăm naționalitățile cu forța. Aceasta este chimera, fantasmă, idiotism. În dezvoltata stare actuală a spiritului național, s'ar putea încerca și aceasta, când ar dispune Ungaria de 20—25 de milioane exclusiv pentru scopuri culturale, ceea ce este cu neputință; și atunci însă numai așa s'ar pute încerca, dacă statului maghiar i-ar plesni prin minte se confiscă toate institutele; însă și aceasta este cu neputință, căci în cazul acela toate confesiunile ar face front; până când însă spiritul național este atât de puternic și Ungaria nu poate spenda acea sumă spre scopuri culturale, nimenea serios nu va fi îngrijit de soartea naționalităților în Ungaria, și cine o va provoca, nu va lucra cu consciință. (Adevăr așa este.)

Națiunea maghiară a împărțit multe foi albe, a adus legea despre îndreptățirea naționalităților, a împărțit drepturi în dreapta și stângă, amicului și vrășmașului cu abundența proprie cavaleerească unguerească, s'a îngrijit tot pentru alții, o silește timpul să se cugete și la sine. (Aprobare viuă din dreapta.) Din cea mai adunăc convingere și cât se poate de călduros recomand proiectul de lege On. case spre primire. (Aprobare vluă din dreapta.)

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune:

Înainte de a începe pertractarea proiectului pus la ordinea zilei, se-mi permită On. casă se fac unele observări privitoare la proiect și la procesul său de dezvoltare, și se produc unele fapte spre orientarea acelor domni deputați, cari n'au fost aici în periodul trecut. (Se aușim!) Mă voi sili se fi obiectiv în această afacere, și se-o tractez *sine ira et studio*, căci nu vreau se o consider din punct de vedere confesional ori din altul asemenea particulariu, fiind ea interesul culturii maghiare și a statului maghiar, care tuturor ne sunt interesele noastre comune.

În 17 Aprile, 1870 a înaintat Br. Eötvös patru proiecte de lege, despre afacerile instrucțiunii, dintre cari unul se ocupa cu scoalele medii, căci pe vremea aceea trăiam deși nu în săptămânile, dar în anii de miere ai parlamentarismului nostru, când credeam că toate referințele statului pot fi și trebuie se fie codificate.

Proiectul pentru scoalele medii l'a înaintat Br. Eötvös dietei mai ales pentru aceea, căci cunoscând el multele lipse ale acestor scoale, și puținul rezultat al învățământului, a voit se vindece lipsele, căci nu numai parlamentul, dar chiar țeara întreagă o pretindea dela el aceasta și, și articolul XXVI. §. 5. din 1791 indigitează apriat că în privința aceasta trebuie făcută lege, când statorsește și enuncii principiul controlii supreme, că adevărat *res litteraria* — înțelegând sub aceasta scoalele — trebuie coordonată, adevărat regulată prin lege.

Dacă privim legile din 1791, trebuie se recunoașcem, că autorii lor au fost oameni înțelepți, au stat la nivelul culturii secolului lor, n'au fost însă băr-

— Saltimbanc sau nu, destul că el este un om extraordinar, replică maiorul, și ce e mai mult, el este un bărbat cu inimă!

— Eu l'am vădut în Stokholm, în luna trecută, apărându-se voinicesce contra trei matrozi beți și furioși; unul din ei maltratase urit un biet ucenic de corabie și Cristiano Waldo, indignat, le-a smuls victima din mâni. Altădată a acest Cristiano Waldo s'a aruncat în mijlocul focului, spre ascăpa o bătănie muere și în toate zilele cinstite câștigul său acelora ce îi fiescitară mila. În sfârșit poporul din suburbii atâta l-a iubit încât el fu silit a pleca pe furis, precum se ție, ca să nu fie purtat în triumf.

— Și ca să nu fie silit, ție Margaretă, a și depune masca; căci magistratura începuse a se nelinișci de un necunoscut așa popular, și a se întreba dacă nu este el doară un agent rusesc, care ar putea, fiindu-i timpul și locul favorabil, face vre-o revoluție.

— Creși Dta, ție Cristiano, că ciudatul acesta de om este spion rusesc?

— O, eu nu o cred respunse, Margaretă. Eu nu sunt de acelea care cred că bunătatea și caritatea servesc a ascunde intenții rele.

— Dară masca aceea? ție una din fetele tinere, care ascultase cu aviditate cuvintele oficerului; pentru ce e masca aceea neagră, ce o poartă totdeauna, când intră și când iese din teatrul său? Este doară pentru a reprezenta arlechinul italian?

— Ba nu, el nu apare nici când în persoană la spectacolele, care le dă publicului. Motivele sale nu le știe nimenea.

— El își ascunde poate vre o lepră? observă Cristiano.

— Alții pretind că el n'are nas, ție unul dintre tineri.

— Și alții mai ție, observă o a treia persoană, că el este băiatul cel mai frumos din lume și că s'a arătat gazdelor sale din suburbii și unor persoane, cu care s'a împrietenit.

— Se pare chiar, replică maiorul, că el nu se maschează de loc în ceea ce ai pute numi interiorul său: opiniile de pe față sa sunt foarte divergente. O luntrașă tineră, care s'a bolnăvit de curiozitate, a obținut favorul demascării, a leșinat însă de spaimă vedând un cap de moarte.

— În adevăr, acest Waldo ar fi diavolul în persoană, ție Margaretă, fiind că el se arată cum voește, băiat frumos sau monstru înspăimântător. Așa-i domnișoarelor, că D-voastră nu doriți a-l vedea?

— Ei bine, și Dta Margaretă?

— Noi să mărturisim franc, că ardem cu toatele de dor să-l vedem ceea ce nu ne împedecă a ne fi tare frică?

— Și are el să vină aici? întrebă una din domnișoare.

— Ba se ție chiar, că el este aici, respunse maiorul.

— Cum, în adevăr? esclamă Margaretă. A soșit? avem să-l vedem? Este el aici? doară la bal?

— O! încât pentru aceasta, ție Cristiano, ar fi anevoe.

— Pentru-ce anevoe?

— Pentru că un saltimbanc n'ar cuteza a se presenta ca invitat în societatea cea bună.

— A da! se pare că șiretul acela îndrăsnesc la toate, replică maiorul. Masca, spectacolul și numele său nu se departă una de alta; însă lumea pretinde și este foarte probabil, că sub alt nume și fără mască, el umblă pretutindenea în Stokholm și, că, pe promenadele și în cărcimele cele mai frecventate, nu ești nici odată sigur, când vorbești de el, a nu-l ave lângă tine sau chiar a i te adresa cu vorba.

— Ei bine, replică Cristiano, apoi cine știe, în adevăr? El este doară în odaia aceasta!

— O! asta nu! respunse Margaretă, după ce se uitase prin odaie, toate persoanele care sunt aici le cunoașcem.

— Dar pe mine nu mă cunoaște nimenea? Eu sunt doară Cristiano Waldo?

— Ei bine, unde-ți este capul cel de moart? ție ridând una din tinerele fete. Fără mască și fără cap de moarte nu ești decât un Waldo apocrif! Ei ce voiam să vă întreb domnilor, cine ne va spune, cum s'a aflat sosirea sa?

(Va urma.)

bați de stat, căci ei în legi au depus numai principiele, încredând formularea acelorora generației viitoare, în sinul căreia pentru interpretarea drepturilor reciproce s'au întemplat frecări continue.

Dacă Br. Eötvös era om mai puțin scrupulos în folosirea dreptului de supraveghiere, s'ar fi putut poate clarifica definițiunea dreptului de supraveghere prin o concluziune, interpelare sau prin pertractarea câtorva petițiuni.

Thály Kálmán: Aceasta nu e lucru atât de bagatel! (O voce din stânga extremă: foarte rău ar fi fost!)

Trefort Ágoston, ministru de culte și instrucțiune:

Br. Eötvös însă a voit să reguleze afacerea prin lege, și a prezentat un proiect, și venind lucrul în chipul acesta la ordinea zilei, trebuie să-l clarificăm cu ori ce preț, căci ori ce amânare va mări măsura pretensiunilor și va deveni în defavorele celor interesați. (Așa este, — din dreapta).

Proiectul lui Eötvös s'a transpus comisiei pentru instrucțiune, am convenit însă cu toții într'aceea — membrul comisiei era atunci domnul ministru president și eu — că în sesiunea aceea proiectul cu greu va deveni lege și astfel desbaterea lui s'a amânat pe toamna următoare. În toamnă fuserăm convocați de mai multe ori spre acest scop, însă bolnăvirea br. Eötvös, terminată cu trista catastrofă, ne a împedat de a o putea îndeplini. Pot asigura pe On. casă că nici o velleitate confesională n'a jucat rolă la această amânare, căci atunci nimărui nu i-a trecut prin minte să zădărnicească desbaterea din preingrigiri confesionale.

După moartea lui Eötvös lucrul a pausat, însă devenind eu în Septembrie, 1870 ministru m'am vădit silit ca și br. Eötvös, căci se accentua din toate părțile reforma scoalelor medii și necesitatea prezentării unui proiect de lege în privința aceasta. În urma acesteia am ținut mai multe enquette și conferințe cu bărbați de specialitate a căror, fêt a fost proiectul de lege prezentat de mine în 28 Iunie, 1873. Acest proiect s'a desbătut în detaiu și cu fundament în comisia pentru instrucție și raportul ei s'a pus în 9 Februarie, 1874. pe masa dietei, de aici s'a trimis în secțiuni și raportul comisiei centrale s'a prezentat în 17 Maiu în parlament. Acest raport nu s'a pus la ordinea zilei, însă nime n'a agitat publice în contra lui din privințe confesionale.

S'a făcut din el cestiune de bani și s'a amânat pe timpuri mai bune.

La începutul periodului 1875—1878 au început a suna trîmbița confesiunilor. (Claritate viuă) În o adunare a superintendentilor din Miskolcz au început a striga, că proiectul despre gimnasil și scoalele reale amenință autonomia bisericilor protestante.

Csánády Sandor Așa și este!
(Va urma.)

Înc'odată alegerea de protopresbiter în Oravița.

(C.) Domnul X. autorul reflexiunilor publicate în Nrul 21. al acestui jurnal, se vede că s'a supărat rău pe mine, pentru că n'am ramas „consecuent în deducțiunile” mele, referitoare la alegerea de protopresbiter în Oravița.

Firesce „consecvența” ar fi dorit-o dlui să meargă până acolo numai, unde am terminat cu criticarea faptelor opozițiunii din sinod, acolo apoi să încet, ear consistoriului să-i dau bună pace, ori a lucrat bine după părerea mea, ori rău, căci mi am scos informațiunile „din o fântână cu apă nu prea limpede, din diarul „Luminătorul.”

Ei bine! cine este de vină, dacă cele ce se publică în „Luminătorul” despre consistoriul din Caransebeș nu sunt „apă limpede”? Eu citesc cu atențiune Luminătorul, și n'am aflat încă nici un cas, în care acel diar să nu fi dat loc rectificărilor, ba din contră l'am vădut polemizând cu alt diar în favoarea rectificărilor. O serie de corespondențe s'au publicat în densus referitoare la această cestiune, și dela Caransebeș nici o „apă limpede” nu s'a vărsat peste dênsele, prin urmare publicul cetitoriu cu tot dreptul poate presupune, că cele publicate sînt esacte.

Hai, să ăicem dară ca torențele din reflexiuni va fi acea „apă limpede”, cu care dl X. crede că poate spăla pe cei negriți în Luminătorul.

M'ăși fi bucurat din suflet, dacă se dovedea că opiniunea mea asupra denumirii protopresbiterului nu este dreaptă, că consistoriul și episcopul au proces corect și conform legii, pentru că vătămarea legii nici odată nu este atât de periculoasă pentru biserică când ea provine dela popor, care arare ori le pricepe, și de cele mai multe ori este dus în rătăcire prin conducători interesați, pe cari însă, după ce

se luminează, îi părăsește, și pericolul este delăturat, ca și când provine de sus, dela acele organe, cari în puterea oficiului lor nunumai trebuie să priceapă legea, dar întru executarea ei corectă sînt datori a premerge cu exemplu bun.

Cu părere de rău trebuie să-mi exprim convingerea însă, că și această „apă” atât este de drosdioasă și clocită, încât după părerea mea, cei spălați cu dênșă de feliu nu au devenit nici mai albi, nici mai parfumați, decum îi lăsase „Luminătorul.”

„Nu este adevărat — se ăice în reflexiuni — că comisariul consistorial Filaret Musta a eschis în comitetul protopresbiterial pe recurintele I. Veloran dela candidare... el a făcut în confidență atenți pe membrii comitetului, că contra acestui recurent ar fi în curgere un proces disciplinar, după informațiunile sale oficioase, dar n'a cerut, nici insistat la eschiderea lui”!....

„Noi am ținut și ăinem de îndreptățit pe comisariu ca pe impoteritul consistoriului a da în casuri concrete informațiuni confidențiale comitetului protopresbiterial despre referințele personale ale recurentilor, căci la din contră prezența lui în comitet este superfluă.”

Dacă într'adevăr numai asta ar fi chemarea comisariului consistorial în comitetul protopresbiterial, atunci acei, cari susțin că pe baza §-ului 51 st. org. comisariul consistorial nu poate fi îndreptățit decât numai „spre conchemarea și celebrarea Sinodului” și că prin urmare în comitet n'are loc, ar ave toată dreptatea, căci de „informațiuni confidențiale” nici comitetul, nici consistoriul n'are nici o lipsă. Informațiunile referitoare la conduita concurenților nu trebuie să fie „confidențiale” ci pe față, ear pe acelea cu mult mai efin și mai cu demnitate le ar pute comunica consistoriul în scris cu comitetul; dar om onest nici n'ar primi un rol atât de de injositoriu....

Eu însă pe baza §-lui 59 st. org. și pe baza dispozițiunilor consistoriali basate în §. 46. st. org. susțin, că numai comisariul consistorial este îndreptățit a duce presiidiul în comitetul protopresbiterial, ear chemarea lui este cu mult mai sublimă decât a face pe „informatoriul confidențial” care este identic cu „denunciatoriul”

Dar dacă n'a intenționat dl comisariu eschiderea din candidare a dlui I. Veloran, și dacă n'a fost și el de părere, că comitetul este competent eventual a eschide din candidare pe vre-un candidat, mi-ar plăcea să știu: pentruce a aflat dlui de oportun „după informațiunile sale oficioase” a-l denuncia comitetului, că este în proces disciplinar?

Eu așa cred, că dl. comisariu, despre care se afirmă în reflexiuni la acest punct că „s'a purtat cu tact și n'a greșit”, n'a putut face această descoperire fără nici un scop, ear scopul n'a potut fi altul decât: că i-ar fi venit bine la socoteală eschiderea lui din lista candidaților, — și că după părerea dsale împregiurarea că un preot este în proces disciplinar este suficientă, ca acela să fie eschis din lista candidaților, — ceea ce eu cred că ar fi un principiu foarte periculos, căci: ce este mai ușor? decât pe baza unor denunciări false, a încurca în proces disciplinar pe cel mai nevinovat om, chiar naintea alegerii, dacă este concurent periculos, și a-l absolve deplin după alegere, când nu mai poate aspira la protopopie.

Poftim tact și procedere corectă!

„Este un neadevăr colossal — se ăice mai departe în reflexiuni — că comisariul președinte a fost reflectat, că prin esirea preinșilor membrii protestatori sinodul ar fi devenit necapabil de a aduce decisiuni valide”....

„Este fapt necontestabil, că constatarea numărului membrilor prezenți nu s'a cerut din nici o parte; ear comisariul președinte vădend că n'au eșit afară din localul electoral toți conșoții dlui Mangiuca, și că iară alții eșii vin înapoi, a dispus votarea, al cărei rezultat este cunoscut, că profesorul de teologie A. Ghidiu a întrunit 17. voturi, Macsim Popoviciu 13. voturi, Paul Miulescu 1. vot, o persoană necandidată 1. vot, la oaltă 32 voturi.”

„Este neadevăr că la actul votării n'au fost prezenți 37. de deputați, nnumarul prescriș de §. 43 stat. org.”

(Audi colo! „Nu crede bărbate, ce veđi cu ochii, ci crede tu ce-ți spun eu”)

„A fost prezenți la acel act și mai mulți de 37 de deputați, dar fie din maliție, sau rancoare, la cetera a numelui lor mai mulți din ei au ramas muți. De exemplu aduceam pe avocatul Lepa, apoi deputatul Teodor Drugariu, Nicole Patulea, pecarii comisariul consistorial i-a vădut în sinod și de cari densus și aduce bine aminte.”

(Ce bine este informat, dl X. despre cele ce numai dl comisariu le poate sci, parcă este un trup și un suflet cu densus)

„Greșala este a notariului sinodal, (așa dară totuși este greșală), care a întrelăsat a însemna pe acei deputați, cari aflându-se în localul electoral prezenți sub actul votării, la apelul nominal au fost devenit muți sau s'au fost pitulati, și n'au voit să se folosească de acest drept al lor.”

Cetind acestea, cugeți că în amintitul sinod s'au jucat deputații „dea-mița oarbă”.

Ce să facă bietul notariu? dacă el legat la ochi, n'a cunoscut pe cei ce provocați de densus rămăneau „muți și să „pitulau”.

(Va urma.)

Protocol

luat în adunarea alegătorilor români din cele patru cercuri electorale a le comitatului Brașov ținută Vineri în 2 Martie 1883 sub presiidiul dlui adv. Octavian Sorescu.

I. Presidiul deschide adunarea prin o cuvântare acomodală, în care arată motivul, care a îndemnat pe comitetul electoral local, ca să convocăm pe astădi o adunare generală a tuturor alegătorilor din acest cerc adecă: proiectul de lege pentru scoalele medie. Arată mai departe tendența acestui proiect, care nu este decât maghiarisarea, arată pericollele, cari amenință națiunea și limba noastră română, motive grave, cari ne umplu de grigiă și temere. Legi aspre se aduc în dieta țerii, ăice oratorul în care nu suntem reprezentați. Ne supunem la ele însă numai de silă! (Așa este) Trebuie se luptăm cu arme legali o națiune pierde fără de luptă. (Bravo așa este) Să facem aceea ce putem face. Se proteștăm în fața lumii, că noi nu abdicem de limba și de națiunea noastră. Astădi sîntem datori, adause dsa, a ne manifesta ăinuta noastră față de acest proiect și mă măgulesc a crede că toți vom fi conduși de unul și același spirit de unul și același cuget. Cu acestea vă ăic: Bine ați venit!

II. Pentru redactarea protocolului se aleg de secretari dd. Petra Petrescu și Iosif Comanescu.

III. Luând cuvântul dl avocat Sim. Mărginean, după o într'oducere corespunđătoare cetesce și propune spre primire următoarea Resoluțiune:

Resoluțiune.

Avend în vedere, că una dintre bazele vechei constituțiuni transilvănene au fost biserica liberă și autonomă în stat și că confesiunile în puterea deosebitelor legi fundamentale și ale tractatelor încheate cu înalta casă domnitoare au fost și sînt până acum în drept de a administra în sfera lor autonomă nu numai trebile bisericesci, dar și pe cele scolare;

Avend în vedere, că în puterea acestui drept sancționat prin us secular și devenit suc și sângele poporațiunii, deosebitelor confesiuni au înaintat în trecut eschisiv și înaintază și astădi în mare măsură și cu bun rezultat cultura în popor purtând astfel în locul statului, sarcina considerabilelor jertfe împreunate cu învățământul public; considerând că acele măsuri, cari în state cu unitate de limbă sînt folositoare, nu sînt aplicabile în state poliglotte și că în state poliglotte și în specie în Ungaria, unde naționalităților nemaghiare, conscie de dreptul existenței lor individuale pentru dezvoltarea lor culturală și activitatea lor intelectuală, nu le a remas alt teren decât biserica și scoala, este nu numai recomandabil, dar chiar în interesul culturai românesci de necesitate, ca prin scoalele deosebitelor bisericilor autonome să se da posibilitatea, ca deosebitelor naționalități nemaghiare să înainteze în cultură pe cale naturală, adecă să se cultiveze în limba lor proprie.

Avend în vedere, că proiectul de lege despre scoalele medii și despre cualificațiunea învățătorilor la acele scoale ce se află astădi în ajunul de a deveni lege, nu se mărginesce în a precisa dreptul de suprema inspecțiune a statului față de scoalele medii confesionale ci vătămând autonomia și dreptul de proprietate al confesiunilor acestor scoli concede amestec strein în trebile strict administrative ale scoalelor confesionale espunend aceste scoale și învățământul în acele scoale la șicane, eară existența acelor scoale la discrețiunea organelor statului.

În fine avend în vedere că susnumitul proiect de lege amenință a confisca ultimul rest de drepturi acordate naționalităților nemaghiare prin Art de lege XLIV din anul 1868 despre egala îndreptățire a naționalităților, privit până acum ca lege fundamentală în statul nostru, că pune prin mai multe dispoziții în locul interesului de cultură ținta de maghiarisare și prin aceasta amărăsce sufletul acestor naționalități, perpetuă agitațiunea între cetățeni spre cea mai mare daună a intereselor vitale ale popoarelor locuitoare în acest stat.

Avend în vedere toate aceste împregiurări alegătorii români din cele patru cercuri electorale ale orașului Brașov și comitatului cu acest nume, adunați astădi în conferință declară:

Că susnumitul proiect de lege pentru scoalele, medii și cualificațiunea învățătorilor dela aceste scoale, ce amenință a ni se impune, nu numai că nu corespunde referințelor actuale ale statului nostru poliglot, dar că acel proiect neținend cont de referințele istorice ale Confesiunilor din patrie și călcând în picioare drepturile și autonomia deosebitelor confesiuni, drepturi garantate prin legi de stat vătămă profund simțul de dreptate al locuitorilor acestui stat și vătămă cele mai sante drepturi ale civilizațiunii și ale libertății, că mai departe punend în locul de interesul învățământului și al culturai, scopuri streine și anume scopuri de a maghiarisa, nu numai că nu înaintază cultura poporului, ci agitâno temerile naționalităților nemaghiare în continuu jigneșce buna înțelegere între cetățeni aceluși stat și prin acea-

sta periclitează cele mai vitale interese ale statului și subminează bunăstarea popoarelor, pentru aceea alegătorii din aceste patru cercuri electorale, vădând acest pericol amenințator protestează contra atentatului ce se intenționează prin acest proiect de lege.

Între aprobări generale adunarea declară prin sculare că consimte întru toate cu Rezoluțiunea și o primesce en bloc de a s'a.

IV. Dr. Aurel Mureșan, redactorele „Gazetei Transilvaniei” emoționat de aspectul unei întruniri atât de imponente de alegători mulțămesc adunării în numele presei române pentru viul interes, pentru patrioticele manifestări, ce le a dovedit cu astă ocaziune momentasă, Mă bucur, dl. d. ș. d. sa, că prin ținuta Dv. resfrângeți aserțiunile netemeinice a le presei maghiare care ne aruncă că suntem trădători de patrie, pentru că ne apermă dulce limbă strămoșească și că eu nu vorbesc din inima poporului. (Ba da, așa simțim.)

V. În numele alegătorilor din afară dl G. Proca mulțămesc inteligenței din Brașov pentru zelul dovedit și cu astă ocaziune față de santele noastre cauze naționale.

VI. Dr. Ioan Neagoe într'o cuvântare mai lungă însoțită foarte des de aplause constată drepturile neprescriptibile ale poporului nostru în această patrie. Vrem să rămânem ceea ce suntem, țice densusul, altcum nu! Ingerință în casa noastră nu putem suferi. Noi suntem adevărații patrioți, pentru că noi nu ne am călcat nici odată jurământul și considerând că națiunea română a dovedit aceasta în decursul timpului și că acest patriotism l'a sigilat prin torenți de sânge, versați pentru apărarea acestei țării, respingem cu indignațiune numele de trădători și l' aruncăm în fața acelor, cari il merită! (Aprobări.)

VII. Dl avocat Ioan Lenger luând ansă din vorbirea dlui Red. al „Gazetei Tr.” A. Mureșean, declară în numele adunării că aceasta consimte întru toate cu ținuta deamă a „Gazetei Trans.” în cauze naționale și asigură pe dl redactor că până va lupta cu armele cu cari se luptă, poporul român totdeauna va fi cu densusul. (Aprobări generali.)

VII. Presidiul mulțămesc alegătorilor pentru interesarea patriotică dovedită astăzi, înfățișându-se în număr atât de considerabil, într'o cauză atât de momentasă.

Sedința se închieă.

Brașov, D. U. S.

Octavian Sorescu m. p.,
președinte.

Petra-Petrescu m. p.,
secretar.

Ios. Comanescu m. p.
secretar.

Nr. 1883 Scol.

Prin emisul înaltului ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publ. ddo 22. Februarie n. 1883 Nr. 5683 se escrie concurs pentru următoarele stipendii vacante din fundațiunea Beșaniană.

a) un stipendiu a 100 fl. anuali pentru o elevă dela vre-o preparandie de învățătoreasă din patrie;

b) trei stipendii de câte 100 fl. anuali pentru ascultători la vre-o preparandie de învățători din patrie.

La stipendiile aceste pot concurge eleve și elevi preparandiali fără deschilire de confesiune, și anume cei dela preparandiile de stat prin direcțiunea acestora, ear cei dela preparandiile confesionali prin autoritățile superioare (consistoriile eparchiale) concerninte, fiind a se alătura la cererea concursuală: estras din matricula botezaților, testimonii despre ante-studii, atestat despre purtarea morală a concurentului și legitimare despre starea familiară și materială a aceluia.

Cererile astfelu instruite sânt a se așterne la preparandiile de stat prin consiliul direcțional, la cele confesionale prin autoritatea superioară concernintă până la 30 Martie st. n. a. c. direct la curatorul fundațiunei de Rudnyánski Ferencz în Budapesta.

Aducându-se aceasta la cunoscința elevilor și elevelor de confesiunea greco-orientală dela ori ce preparandie se înseamnă în sensul statutelor fundaționali concerninte spre orientare:

a) că în privința legitimării despre starea familiară și materială e de a se arăta prin certificat dela antistia politică concernintă pozițiunea socială (caracterul) a părinților; starea lor materială, așa dară nu atestat de paupertate, eventual repausarea acelora: apoi numărul pruncilor acelora și dacă suplicantele sau vre un frate al aceluia are vre un stipendiu sau ajutoriu.

b) Purtarea morală e de a se atesta și din partea direcțiunei institutului, la care studiază.

c) Cererea concursuală e a se așterne în limba maghiară, ear acluselor aceleia estradate în altă limbă e; a se alătura traducere maghiară autenticată.

d) Cererile neinstruite în modul acesta nu se vor lua în considerare.

Elevei din despărțământul pedagogic al seminariului Andreian au a așterne cererile lor adresate către susnumitul curator la acest consistoriu până la 13/25 Martie a. a.

Sibiu 23 Februarie (7 Martie) 1883.

Dela consistoriul archidieceșan gr. or.

Varietăți.

* (Adunarea generală.) a comitatului Sibiiului este convocată în ședință estraordinară pe Luni în 28 Februarie (12 Martie).

* (Convocare). Alegătorii români din ambele cercurile electorale ale comitatului Făgărașului, cu deosebire preoții, învățătorii, primarii și inteligența română sunt prin aceasta conchemați a participa la adunarea care se va ține Vineri 16/4 Martie 1883 ante ameași la 10 oare în Făgăraș, în sala otelului „Kral.”

Obiectele de pertractare:

1 Raportul despre activitatea subsemnatului comitet.

2. Votarea unei rezoluțiuni eventual unei adrese către ambi Metropoliți români referitoriu la noul proiect de lege despre scoalele medie confesionale. Făgăraș în 6 Martie 1883.

În numele Comitetului alegătorilor români din comitatul Făgărașului, *Alexandru Micu*, vicariu, *Petru Popescu*, protopop, *Ioan Roman*, avocat, *Duvlea Hilariu*, avocat.

* (Avis) Cu Nr. următor al foaiei noastre vom începe publicarea numerilor trași în loteria de esposițiune din Triest.

* (Concert) arangiat de dd. Carol Schulz și Iosef Preczlik membri capelai cetății, cooperând și dl. Otto Kapp, dirigent al chorului, va avè loc ași de seară în sala dela „împăratur romanilor”. După concert va urma joc. Programul concertului de 8 piese este aleasă. Începutul la 8 oare.

* („România jună”). Rugăm pe toți Dnii cărora ne-am luat voie a trimite liste de abonament pentru „Almanachul” ce-l edă societatea, a ni le inapoia în timpul cel mai scurt, ca să ne putem orienta. Viena în 7 Martie n. 1883. Comitetul pentru „Almanach.”

Bursa de Viena și Pesta.

Din 8 Martie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	129.29	119.90
Renta de aur ung. de 4%	88.50	88.85
Renta ung. de hârtie	86.35	86.45
Împrumutul drumurilor de fer ung.	135.75	135.75
l emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	91.10	91.—
Sorți de regularia Tisei	109.75	109.75
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.—	78.30
Datorie de stat austr. în argint	78.50	78.50
Renta de aur austriacă	97.65	97.50
Acețiuni de bancă austro-nag.	829.—	830.—
Acețiuni de bancă de credit ung.	310.25	310.—
Acețiuni de credit austr.	309.50	319.50
London (pe polița de trei luni)	119.80	119.75
Strisuri fonciari ale institutului „Albina”		100.30
Galbin	5.62	5.62
Napoleon	9.49 ^{1/2}	9.49
100 marea nemțesci	58.50	58.50

Nr. 85.

[368] 3—3

CONCURS.

În esecutarea înaltei ordinațiuni consistoriale ddo 11 decembre, 1882. Nr. 4739. Plen. se publică prin aceasta concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Iliei, pe basa „Statutului Organic” §. 63 combinat cu §. 23. punct 5. și a instrucțiunei votate de sinodul archidieceșan la 13/25 Aprile 1877 Nr. 191 §. 7.

Fiitorul protopresbiter ca atare va fi totodată și paroch în locul central al tractului, anume în opidul Ilia.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sânt: a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutoriul de stat și din tacsele, ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru vizitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorțiali și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterali; b) venitele ordinari a le parochiei de clasa a III. din Ilia.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pe terenul bisericesc și scolar, având totodată a documenta o pregătire cel puțin de VIII. clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate, că au tenminat studiile teologice la vre-unul din institutele metropoliei noastre, și au susținut cu succes bun esamenul rigoros de calificatiune; sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vre-un institut ortodocș afară de metropolia noastră, dar apoi a depus esamenul de

calificatiune înaintea comisiei examinătoare a consistoriului archidieceșan.

Pot însă concurge și fără testimoniu de calificatiune profesorii de teologie și preoții hirotoniți înainte de introducerea esamenelor de calificatiune, dacă în celelalte au calificatiunea prescrișă de mai sus.

În mod excepțional pot concurge și fără prescrișă calificatiune gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul archidieceșan (plenary) speciala îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voesc a concurge la acest post, au a-și așterne suplicele de concurs la Veneratul Consistoriu archidieceșan în Sibiu, în restimp de 30 de zile dela prima aparițiunea a acestui concurs în foaia „Telegraful-Roman”, alăturând câte o tabelă de calificatiune, care se conțină date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurentului, anii etății; (anul luna și ziua născerei), studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul și categoria acelora) esamenul de maturitate și altele; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelora, și esamenul de calificatiune) serviciile de până acuma pe terenul bisericesc (timpul locul și categoria acelora) în fine cunoscința limbelor și alte reflexiuni.

Datele din această tabelă sânt de a se întări cu documente, cari se

se acudă în original, precum carte de botez, testimonii scolastice și de maturitate, testimonii teologice și de calificatiune, atestate de serviții bisericesci și eventualmente toate altfelu de recomandări.

Ilia Mureșiana la 25 Ianuarie 1883.

Comitetul protopresbiteral al tractului Iliei.

Ioan Papin m. p., Parteniu Crișan m. p.,
presid. comis. cons. notariu.

Nr. 97.

[369] 1—3

EDICT.

Ana Georgie Rusulețiu din Codlea legiuita soție a lui Bucur Marcu tot din Codlea, protopresbiteratul Branului, care de 4^{1/2} ani de zile pribe-

gesce în lume fără de a se sci unde se află și de mai trăiesce este prin aceasta cu scirea și încuviințarea Prea-venerabilului Consistoriu archidieceșan ddo 17 Februarie a. c. Nr. 594 B. citată, ca în termen de trei luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul intentat asupra de barbatul ei.

Brașov, 22 Februarie 1883.

Scaunul protopresbiteral ortod. orient. al tractului Branului, ca for matrimonial de prima instanță.

Zambach și Gavora.

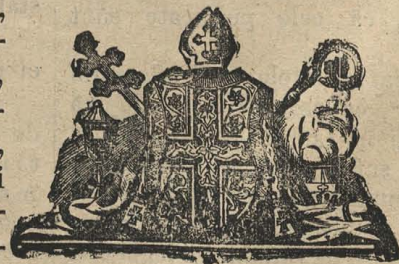
Fabrică de vestminte și recuise bisericesci

de rit catolic și grec.

[205] 25—30

în Budapesta, strada Vațului, Văczi utca Nr. 17.

Felon sau Odăjdii, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate felurile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-



vor pe altariu, potiruri, pietohlebni-ca, cădelnițe, pacifical, candelde de altar, policandre pentru biserică, ricide, chivot, cărți de Evanghelie etc.

Comande se efectuesc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele